

श्री.जयदिप डाकरे सर श्री.प्रविण डाकरे सर

Subscribe

इयत्ता - सहावी (27 जुलै) माझा अभ्यास

Subscribe

शासनाच्या 45 दिवसांच्या ब्रीज कोर्ससोबत माझा अभ्यास PDF

शासनाच्या ब्रीज कोर्ससोबत क्षमता प्राप्त विद्यार्थ्यांसाठी चालू इयत्तेचा अभ्यासक्रम समाविष्ट

दिवस सत्तावीस :

गतवर्षीच्या क्षमता प्राप्त विद्यार्थ्यांसाठी चालू इयत्तेचा नियमित अभ्यासक्रम समाविष्ट.

टॅस्ट
सोडवा

✚ कविता वाचा व स्वाध्याय सोडवा. कविता ताळासुरात म्हणा.

स्वाध्याय

कविता
पहा

प्र. १. दोन-तीन वाक्यांत उत्तरे लिहा.

- (अ) कवितेतील मुलाची गवतफुलाशी कुठे व कशी भेट झाली ?
- (आ) गवतफुलाला पाहून मुलगा कोणकोणत्या गोष्टी विसरला ?
- (इ) कवयित्रीने गवतफुलाच्या पानांचे व पाकळ्यांचे वर्णन कसे केले आहे ?
- (ई) गवतफुलाला लहान होऊन कोण कोण भेटायला आले आहे ?
- (उ) गवतफुलासोबत राहून मुलाला कोणकोणत्या गोष्टी करायच्या आहेत ?

प्र. २. तुम्हांला फुलपाखरू भेटले, तर तुम्ही त्याच्याशी काय संवाद साधाल ? तुमच्या शब्दांत लिहा.

प्र. ३. खाली दिलेल्या अर्थाच्या कवितेतील ओळी शोधा.

- (अ) तुझे रंग पाहून मी स्वतःला विसरून गेलो.
- (आ) मला तुझ्यापेक्षाही लहान व्हावेसे वाटते.
- (इ) तुझी गोजिरी भाषा शिकून तुला गोष्टी सांगायच्या.
- (ई) तुझ्यासारखे रंगरूप घेऊन फुलपाखरांना फसवावे.

प्र. ४. या कवितेत गवतफुलाचे वर्णन करताना कोणाला, कोणते रंग वापरले आहेत ते लिहा.

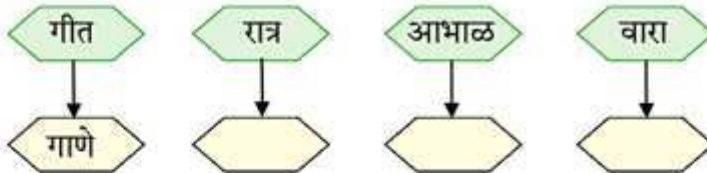
उदा., रेशिम-पाती - हिरवी (१) पाकळी - (२) पराग - (३) तळीची पाकळी -

प्र. ५. गवतफुले व इतर फुले यांचे निरीक्षण करा. त्यांमधील साम्य व भेद लिहा.

प्र. ६. 'सळसळ' यासारखे आणखी शब्द लिहा.

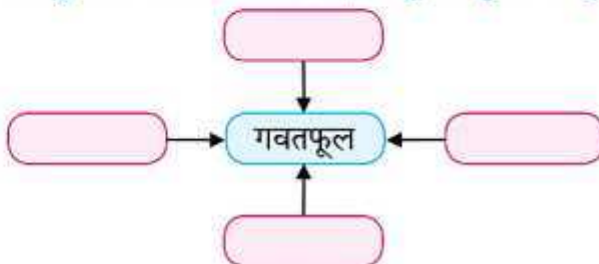
खेळूया शब्दांशी.

(अ) समान अर्थाचे शब्द लिहा.

(आ) रंगरंगुल्या, सानसानुल्या, नीळनिळूली यांसारखे शब्द शोधा व लिहा.

(इ) गवतफुलाचे वर्णन करणारे शब्द शोधून आकृतीत लिहा.

✚ वाचा व समजून घ्या.

3

पूर्णांक संख्या

टेस्ट
मोडवा

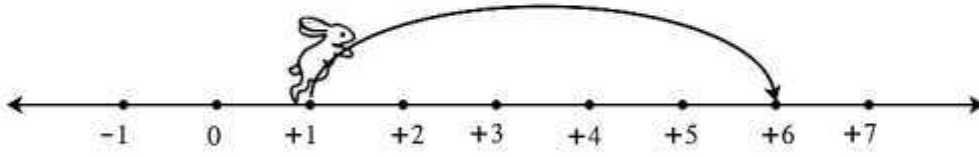
विद्यार्थ्यांनी कालरेषेवर योग्य दिशेने व योग्य एकक चालावे व अशा प्रश्नांची उत्तरे शोधावीत.

- मैदानावर कालरेषा तयार करताना प्रत्येक एकक हा 100 वर्षांचा घ्यावा. मग त्यावर 0 सालापासून इसवी सन 2100 पर्यंत कालमापन करता येईल. इतिहासातील महत्त्वाच्या घटना त्या त्या शतकामध्ये दाखवाव्यात.

पूर्णांक संख्यांची बेरीज

संख्यारेषेवर सशाने उजव्या बाजूला मारलेल्या उड्या धन संख्यांनी, तर डाव्या बाजूला मारलेल्या उड्या ऋण संख्यांनी दाखवू.

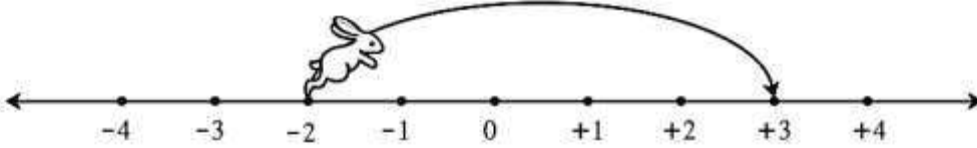
कृती :

- सुरुवातीला ससा या संख्येवर होता. • त्याने एककाची उडी उजवीकडे मारली.
- आता तो संख्येवर पोहोचला.

$$1 + 5 = (+1) + (+5) = +6$$

कृती :

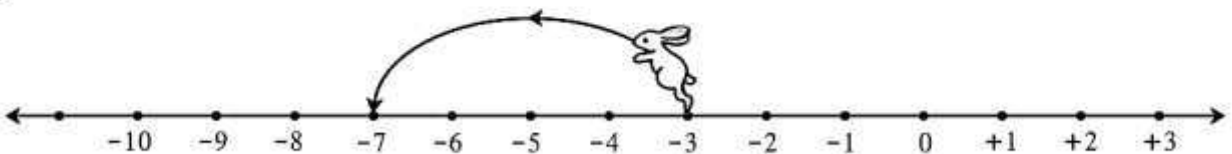
- सुरुवातीला ससा या संख्येवर होता. • त्याने एककाची उडी उजवीकडे मारली.
- आता तो या संख्येवर पोहोचला.

$$(-2) + (+5) = +3$$

हे मला समजले.

कोणत्याही संख्येत एखादी धन संख्या मिळवणे म्हणजे संख्यारेषेवर त्या संख्येपासून उजवीकडे तेवढे एकक पुढे जाणे.

कृती :

- ससा सुरुवातीला या संख्येवर आहे. • त्याने एककाची उडी डावीकडे मारली.
- आता तो संख्येवर पोहोचला.

$$(-3) + (-4) = -7$$

Read and understand.

3 Integers

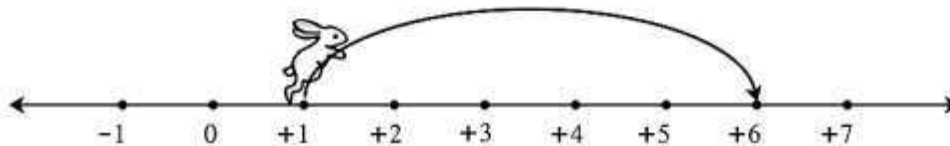
The child should find answers to such questions by walking the right number of units and in the right direction on the timeline.

- Next, the unit on the timeline on the playground should be of 100 years. This will make it possible to count the years from 0 to 2100 on it. Important historical events can then be shown in the proper centuries.

Addition of Integers

On the number line, we shall show the rabbit's hops to the right with positive signs and the ones to the left with negative signs.

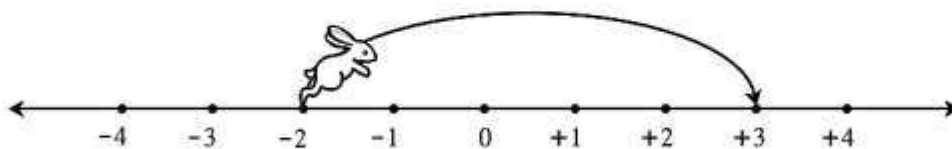
Activity:

- At first the rabbit was at the number .
- It is now at the number .
- It hopped units to the right.

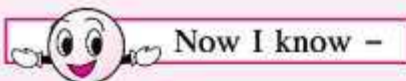
$$1 + 5 = (+1) + (+5) = +6$$

Activity:

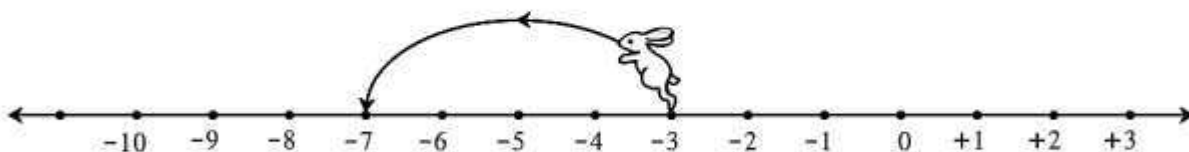
- At first the rabbit was at the number .
- It is now at the number .
- It hopped units to the right.

$$(-2) + (+5) = +3$$

To add a positive number to the given number, we move that many units to the right on the number line from the given number.

Activity:

- At first the rabbit was at the number .
- It is now at the number .
- It hopped units to the left.

$$(-3) + (-4) = -7$$

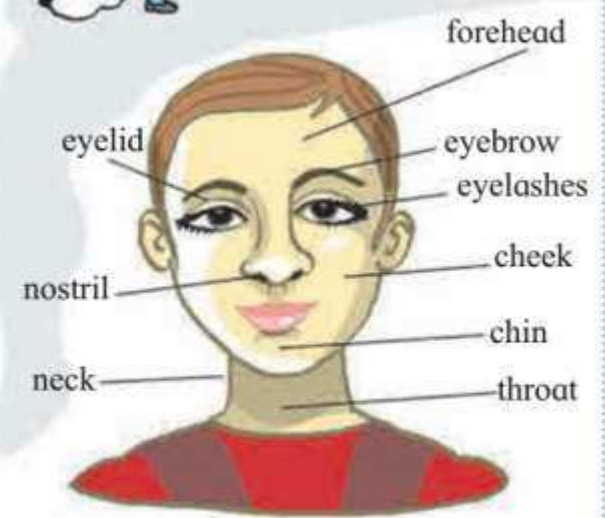
Read and understand.

1.5 Nu-jo's Project

A spaceship settles in front of Akshay's house.

These models show human body parts.

पाठ वाचा व समजून घ्या. सराव

करून पहा.

मातीची भांडी कशी तयार केली जातात, हे जाणून घेण्यासाठी मातीची भांडी तयार करणाऱ्या कारागिराची मुलाखत घ्या.

- माती कोणत्या प्रकारची वापरतात ?
- माती कोठून आणतात ?
- एक भांडे तयार होण्यासाठी किती कालावधी लागतो ?

हडप्पा संस्कृतीच्या स्थळांच्या उत्खननातून विविध प्रकारची आणि आकारांची भांडी मिळाली आहेत. त्यांमध्ये लाल रंगाच्या पृष्ठभागावर काळ्या रंगाने नक्षी काढलेली भांडी आहेत. नक्षीच्या नमुन्यांमध्ये माशांचे खवले, एकमेकांत गुंतलेली वर्तुळे, पिंपळपान यांसारख्या प्रतीकांचा समावेश आहे. हडप्पा संस्कृतीचे लोक मृत व्यक्तीचे दफन करताना त्या व्यक्तीच्या शवाबरोबर मातीची भांडी पुरत असत.

भांडी

३. हडप्पा संस्कृती

निरीक्षण करा.

तुमच्या परिसरातील पोहण्याच्या तलावाला भेट द्या. तलावातील पाणी बदलण्याची व नव्याने तलावात पाणी सोडण्याच्या पद्धतीचे निरीक्षण करा.

सध्याचा पोहण्याचा तलाव व हडप्पाकालीन स्नानगृह यांची तुलना करा.

३.४ महास्नानगृह

मोहेंजोदडो येथे एक प्रशस्त स्नानगृह सापडले आहे. महास्नानगृहातील स्नानकुंड जवळजवळ २.५ मीटर खोल होते. त्याची लांबी सुमारे १२ मीटर आणि रुंदी सुमारे ७ मीटर होती. कुंडातील पाणी झिरपून जाऊ नये म्हणून ते आतून पक्क्या विटांनी बांधलेले होते. त्यात उतरण्यासाठी व्यवस्था होती. तसेच त्यातील पाणी वेळोवेळी बदलण्याची सोय होती.

मोहेंजोदडो येथील महास्नानगृह

सांगा पाहू !

- तुमच्या परिसरात/गावात होणाऱ्या पिकांची, फळांची नावे लिहा.
- तुमच्या परिसरातील/गावातील लोक कोणकोणत्या प्रकारचे कपडे वापरतात ?
- तुम्हांला माहित असलेल्या दागिन्यांची नावे लिहा.

निरीक्षण करा व समजून घ्या.

सराव

टैस्ट
मोडवा

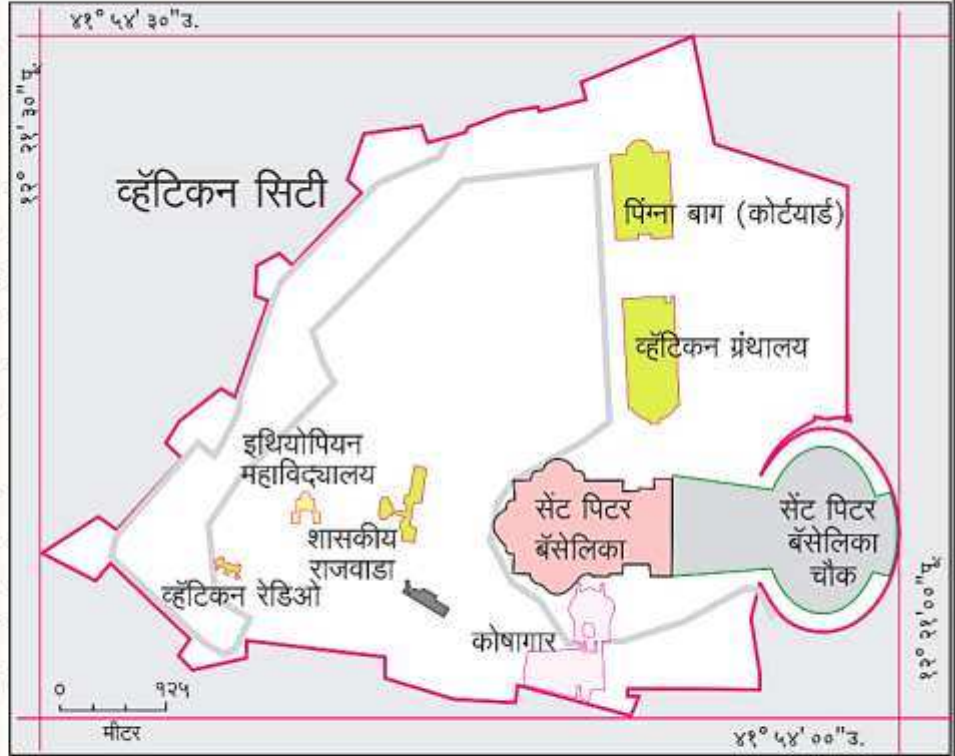

२. चला वृत्ते वापरूयात !

माहीत आहे का तुम्हांला ?

जगातील सर्वात लहान देश म्हणून 'व्हॅटिकन सिटी' ओळखला जातो. त्याचे क्षेत्रफळ ०.४४ चौकिमी आहे. हा देश इटली द्विपकल्पावर आहे. याच्या सभोवती इटली हा देश पसरलेला आहे. आकृती २.५ मध्ये या देशाचा विस्तार पहा. पश्चिमेकडून पूर्वेकडे तसेच उत्तरेकडून दक्षिणेकडे या देशाच्या विस्तारामध्ये अंश व मिनिटांमध्ये कोणताही फरक आढळत नाही. परंतु सेकंदात फरक आढळतो. यावरून अंशात्मक अंतरातील मिनिट व सेकंद या लघु एककांचा उपयोग लक्षात घ्या.

आकृती २.५ : व्हॅटिकन सिटीचा नकाशा

विविध तापमानांचे पट्टे (कटिबंध) तयार होतात. तापमान पट्ट्यांच्या अनुषंगाने वायुदाबपट्टे निर्माण होतात.

- सूर्यप्रकाशाच्या तीव्रतेनुसार होणारा परिणाम म्हणजे प्रदेशानुसार वनस्पती व प्राणी यांमध्ये विविधता निर्माण होते.
- ०° रेखावृत्त हे मूळ रेखावृत्त (Prime Meridian) म्हणून महत्त्वाचे आहे. जागतिक प्रमाणवेळ निश्चित करणे व वेगवेगळ्या देशांच्या प्रमाणवेळांशी सांगड घालणे हा याचा मुख्य उद्देश आहे. हे रेखावृत्त 'ग्रिनिचचे रेखावृत्त' (G.M.T= Greenwich Mean Time) म्हणूनही ओळखले जाते.
- १८०° रेखावृत्त हेही एक महत्त्वाचे रेखावृत्त आहे. मूळ रेखावृत्तापासून पूर्वेकडे व पश्चिमेकडे १८०°

रेखावृत्तांपर्यंत इतर रेखावृत्ते काढली जातात. १८०° रेखावृत्ता संदर्भाने 'आंतरराष्ट्रीय वाररेषा' विचारात घेतली जाते.

- विषुववृत्त हे बृहत्तवृत्त आहे तसेच एकमेकांसमोरील दोन रेखावृत्ते मिळून बृहत्तवृत्त तयार होते. पृथ्वीवरील कमीत कमी अंतर शोधण्यासाठी त्यांचा वापर होतो.

जरा विचार करा !

- (१) खालील रेखावृत्तांच्या समोरील रेखावृत्ते कोणती ?
१०° पूर्व, १७०° पश्चिम, ३०° पूर्व, २०° पश्चिम.
- (२) समोरासमोरील रेखावृत्तांमुळे तुम्हांला काय समजते ?

हिंस्र सजीव वाचा व समजून घ्या.

जंगलात राहणारे जे प्राणी इतर प्राण्यांची शिकार करून खातात त्यांना हिंस्र प्राणी म्हणतात. उदाहरणार्थ वाघ, सिंह, लांडगे, बिबट्या. असे प्राणी काही वेळेस जंगलतोडीमुळे अन्न मिळवण्यासाठी मानववस्तीत शिरतात आणि मोठ्या प्रमाणात पाळीव प्राणी, मानव यांचे बळी घेतात.

२.१७ : हिंस्र सजीव

माहिती मिळवा.

आपल्या सभोवताली आढळणारे विविध वनस्पती व प्राणी यांच्याविषयी माहिती मिळवण्यासाठी नॅशनल जिऑग्राफीक, डिस्कव्हरी या वाहिन्यांवरील कार्यक्रम बघा. मिळवलेल्या माहितीच्या आधारे वर्गात चर्चा करा.

हे नेहमी लक्षात ठेवा.

निसर्गातील विविध वनस्पती व प्राणी आपल्या गरजा भागवतात. आवश्यकता असेल तेवढाच त्यांचा उपयोग करून घ्यावा. विनाकारण वनस्पतींची पाने, फुले, फळे तोडू नये. प्राण्यांची शिकार करू नये. त्यांना त्रास देऊ नये. वनस्पती व प्राण्यांचे संरक्षण करणे ही आपली सर्वांची जबाबदारी व कर्तव्य आहे.

आपण काय शिकलो?

- वाढ होणे, श्वसन, उत्सर्जन, प्रजनन, चेतनाक्षमता, हालचाल, ठराविक आयुर्मान, पेशीमय रचना ही सजीवांची लक्षणे आहेत.
- प्राण्यांची वाढ ठराविक कालावधीपर्यंत होते. वनस्पतींची वाढ मात्र त्या जिवंत असेपर्यंत होत राहते.
- श्वसनासाठी प्राण्यांमध्ये ठराविक अवयव असतात, तर वनस्पती खोड व पानांवरील सूक्ष्म छिद्रांवाटे श्वसन करतात.
- शरीरातील निरूपयोगी पदार्थ बाहेर टाकण्याची क्रिया म्हणजे उत्सर्जन.
- स्वतःसारखा दुसरा जीव निर्माण करण्याची क्षमता सर्व सजीवांमध्ये दिसून येते.
- चेतनेला प्रतिसाद देण्याच्या क्षमतेमुळेच सजीवांमध्ये हालचाल होते.
- वनस्पती स्वयंप्रेरणेने हालचाल करत असल्या तरी त्या प्राण्यांप्रमाणे स्वतःची जागा सोडून दुसरीकडे जाऊ शकत नाहीत.
- सजीवांचा जीवनकाल ठराविक असतो. त्यानंतर ते मृत्यू पावतात.
- अनेक प्राणी व वनस्पती आपल्याला दैनंदिन जीवनात उपयोगी पडतात. काही प्राणी व वनस्पती आपल्यासाठी अपायकारक ठरू शकतात.
- सजीवांचा लहानात लहान घटक म्हणजे पेशी होय.

Read and understand.

Wild animals

Wild animals that hunt other animals for food are called predators, for example, tigers, lions, wolves, leopards. Sometimes, due to deforestation, such animals enter human settlements in search of food and may kill domestic animals or people.

2.17 : Wild animals

Find out.

Watch TV channels such as National Geographic, Discovery and collect information regarding various plants and animals found in our surroundings. Have a class discussion with reference to the collected information.

Always remember...

Many plants and animals in nature satisfy our needs. The use of such plants and animals should be restricted only to our needs. We should not pluck leaves, flowers and fruit unnecessarily. Animals should not be hunted. They should not be teased just for fun. It is the responsibility and duty of all of us to protect plants and animals.

What we have learnt-

- Growth, respiration, excretion, reproduction, responsiveness to stimuli, movement, a definite lifespan and a cellular structure are the characteristics of living things.
- Animals grow for certain period of their life. Plants, however, grow as long as they live.
- Animals have specific organs for respiration, while plants respire through microscopic pores on their leaves and stems.
- The process of eliminating waste products from the body is called excretion.
- All living things have the ability to reproduce.
- Living things move because of their ability to respond to stimuli.
- Plants show spontaneous movements but they cannot leave their place and go elsewhere as animals do.
- Living things have a definite lifespan at the end of which they die.
- Many animals and plants are useful to us in our daily life. Some animals and plants can be harmful to us.
- The smallest unit of a living thing is the cell.

● सुनो और दोहराओ :

३. उपहार

रियाज

सुनो तो जरा

कार्टून कथा सुनकर उसे हाव-भाव सहित सुनाओ ।

बताओ तो सही

बड़े होकर क्या बनना चाहते हो ?

वाचन जगत से

महादेवी वर्मा का कोई रेखाचित्र पढ़कर उसके पात्रों के नाम लिखो ।

मेरी कलम से

इस कहानी के किसी एक अनुच्छेद का अनुलेखन करो ।

* किसने किससे कहा है, बताओ :

१. "तुम यहाँ उदास क्यों बैठे हो?"

३. "और कोई पहचान बताओ ।"

२. "मेरी पोटली गिर गई है रास्ते में।"

४. "नहीं-नहीं, अब तो तुम ही मेरी साथी हो, मित्र हो।"

सदैव ध्यान में रखो

सच्चाई में ही सफलता निहित है ।

जरा सोचो बताओ

यदि तुम्हें परी मिल जाए तो

अध्ययन कौशल

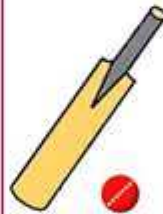
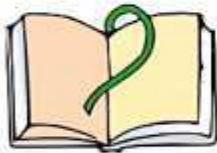

किसी परिचित अन्य कहानी लेखन के लिए मुद्दे तैयार करो ।

स्वयं अध्ययन

दिए गए चित्रों के आधार पर उचित और आकर्षक विज्ञापन तैयार करो ।

स्वयंमूल्यमापन चाचणी पहा खालील लिंकवर..

पहिली	दुसरी	तिसरी	चौथी	पाचवी	सहावी	सातवी
क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा

माझा ऑनलाईन अभ्यास – प्रत्येक घटकाच्या टेस्ट सोडवा खालील लिंकवरून

सहावी मराठी	सहावी गणित	सेमी गणित	सहावी इंग्रजी	सहावी इतिहास
क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा
सहावी भूगोल	सहावी विज्ञान	सेमी विज्ञान	सहावी हिंदी	
क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	

दररोजच्या माझा अभ्यास pdf तुम्हाला खालील लिंकवर मिळतील.

पहिली	दुसरी	तिसरी	चौथी	पाचवी	सहावी	सातवी
क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा

इतर इयत्तांच्या ऑनलाईन टेस्ट सोडवा खालील लिंकवरून...

पहिली	दुसरी	तिसरी	चौथी	पाचवी	सहावी	सातवी
क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा

MiniShala शैक्षणिक ॲप्स खालील लिंकवरून डाऊनलोड करा.

पहिली	दुसरी	तिसरी	चौथी	पाचवी	सहावी	सातवी
		आठवी	नववी	दहावी		

गुरुमाऊली शैक्षणिक ॲप्स - [Click Here](#)